



# AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ALİ SOVETİNİN ORQANI

№ 94  
(1111)

23 MAY 1995-ci il. ÇƏRŞƏMBƏ AXŞAMЫ.

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

İNДЕКС 66868 Gijməti 200 manet.

**Hejdər ƏLİYEV:**

## ХАЛГЫМЫН, АЗƏРБАЈЧАНЫН, ДОҒМА ВƏТƏНİMİN, ТОРПАҒЫМЫЗЫН ДƏРДİNНİ ЧƏКМƏК, ОНУН ҒАЈҒЫСЫНА ҒАЛМАҒ МƏНİM ҮЧҮН ƏН ШƏРƏФЛİ ВƏЗİФƏДİR

Республика президенти зəввəрларын һəчч зиярəтиндən ғайғтмасы мунасибəтилə Сəттархан ғдына заводда еһсан вєрмишдир



Майын 20-дə Азəрбајчан президенти Һєдєр Əлијев республикамыздан бу ил Һəчч зиярəтинə кетмиш зəввəрларын зиярəтдən сонра сағ-саламат Вəтəнə ғайғтмасы мунасибəтилə Бақыдағы Сəттархан адына машинағайырма заводунда еһсан вєрмишдир.

Бунулла əлағадар оларағ һəмин кун кеңирлən мєрасимдə иштирак етмєк үчүн дөвлəт башчысы завод кəдди. Мүəссєсини əмєкчилəri республика президенти Һєдєр Əлијеви кўл-чичəк дєстəлєри илє ғаршылағарағ онун кəлиши шərəфинə ғурбанлар кєсдилər.

Сонра заводун сєхлєринин бириндə йығынчағ олду. Ығынчағы кириш сөзү илє ачан заводун директору, республика Али Советинин депутаты Əјјам Мусажєв буюнқу мєрасимни кечирилмєсинə вə үмүмийлəтлə, милли адəт-ən-ənəлєринин дирчəлдилмєсинə кєстєрдийи дигтəтə вə ғайғыа кəрə Азəрбајчан дөвлəтинин башчысы, кəркəмли сийаси хадим вə дөвлəт хадими, халғымызын севимлиси Һєдєр Əлијевə мүəссєсини əмєкчилəri алындан тəшəккүрүн билдирди.

Натиг заводун өзүнəмөхсүс ən-ənəлєриндən вə бурада истєсал олунан нефт аладанлығынын республика үчүн бəјүк иғтисади əһəмијəтиндən данышарағ деди ки, бир єрлик јубилєји єтєн ил гєјд едилən Сəттархан адына машинағайырма заводунун фəалијəтэндə əсаслы дөнүш 70-чи иллəрдən башланмышдыр. Һəмин иллəрдə заводда бир нєчə јени истєсал сєхиткилмиш вə мүəссєсə муасир технология илє тəһнəз олунмушдур. Ə. Мусажєв гєјд етти ки, о дөврдə Азəрбајчана рəһбєрлик етмиш Һєдєр Əлијевин узаткəрəнликтə апардығы иғтисади сийасəтин нəтичєсиндə инди завод єјни мөһсул бурахан Русија вə Украина мүəссєсəлєри илє мүвəффəгийлəтлə рəғабəт апардыр. Сəттархан адына завод тəңкə республикамызда дєјил, елчə дə кечимиш Советлєр Бирлијинин мəkанында нефт машинағайырма сənajeсинин єнчүлү саялыр. Заводун директору билдирди ки, һазырда муəссєсини мөһсуллары Сурија, Вьетнам вə Польшада да хырач олунур.

Даһа сонра натиг гєјд етди ки, заводун əмєкчилəri индики ағыр иғтисади шəритдə мүəссєсини өз фəалијəтинин давам етдирмєсинин

мөһз 70-чи иллəрдə Һєдєр Əлијевин рəһбєрлији илє Һəјата кечирилмиш тəдбирлєрин нəтичєсиндə мүмкүн олдуғуну дəрк едир вə онə кəрə дə бу мудрик дөвлəт хадиминин сийасəтини һəминшə дєстəклəјирлєр. Мүəссєсинин директору билдирди ки, əмєкчилər јекдилликлə заводда Һєдєр Əлијевин адынын вєрилмєсини арзу едирләр.

Ғағғаз Мүсəлманлары Идарєсинин сəдри шєјхүлислам Һачы Аллаһшүкүр Пашазадə йығынчада чыхыш едєрєк республика президенти Һєдєр Əлијевин милли вə дини адəт-ən-ənəлєрини кəстєрдийи дигтəтə јүксək гиймəтлєндирди. Бу ил Азəрбајчандан Мəккə вə Мəдинə шəһəрлєринə— Ислам дининин мүғддєс зиярəткаһларына кетмиш вə сағ-саламат Вəтəнə ғайғтмаш зəввəрларын президент Һєдєр Əлијев миннəтдар олдуғларыны билдирən шєјхүлислам деди ки, буюнқу мєрасим бəјүк мөһнəви əһəмијəт кəсб едир. Бєлє бир тəдбирин əмєк коллєтивиндə кечирилмєс мөһнəвијатла иғтисадијатын ајрылмаз олдуғуну бир даһа кəстєрди. Бунлар Азəрбајчан рəһбєрлијинин дүзкүн сийасəт јєритмєсинин əјани нүмунəсидир.

Дин хадими бу ил 500 нəфəрəдєк азəрбајчанлы зəввəрларын өз мүғддєс борчларыны јєринə јєтirmєсиндə республикамызын мүстəгил дөвлəт киши бєјнəлхалғ əлємдə танынмасынын вə əлкəмиздə Һєдєр Əлијев киши дүңа мигласы сийасəтинин рəһбєрлик етмєсинин

бəјүк кəмөји олдуғуну сөјлəди. Шєјхүлислам билдирди ки, бүтүн əлкəлəрдə «Азəрбајчан» дєјилəндə буюнқу мөһз Һєдєр Əлијевин ады илє бағлајырлар вə онун нүфузуна, шəхсийлəти бəјүк һəрмəтлə чəкилдийи ешидєндə бəјүк ғүрүр вə фəрəһ һиссə кечирдик.

Ғағғаз Мүсəлманлары Идарєси сəдринин факринчə, Азəрбајчан президенти Һєдєр Əлијевин єтєн ил Сəудийјə Əрəбистанына сəфəри заманы Ислам дининин мүғддєс јєрлєрини— Мəккə вə Мəдинəни зиярəт етмєс вə Кəбə евинин ғапысынын Азəрбајчан нүмəјəндєлєринин үзүнə ачылмасы халғымыз үчүн бəјүк шəрəфдир. О, бүтүн бунларын

### АЗƏРБАЈЧАН ПРЕЗИДЕНТИ ҺЄДƏР ƏЛИЈЕВИН НИТГИ

— Һəрмəтли бачылар вə ғардашлар, Һəрмəтли һəмвəтлєримиз!

Мөн бу кун бурада, Сəттархан адына машинағайырма заводунда сизилə кєрүшмєјимдən чох мөмнунам. Һамынызы сəмини ғəлбдєн саламлајыр, сизə хошбəхтлик вə сəадəт арзу едирəm.

Бизим бу кун бураја топлашмағымызын əсас сəбəблєриндən бири Азəрбајчандан Мəккəјə вə Мəдинəјə кетмиш, Ислам əлєминин мүғддєс јєрлєрини зиярəт етмиш, Һəчч зиярəтиндən вəтəндашлары

Һєдєр Əлијевин елкə башчысы киши апардығы уғурлу сийасəтин нəтичєсиндə мүмкүн олдуғуну вурғулајарағ гєјд етди ки, биз мүсəлман дөвлəтлєринин рəһбєрлєри арасында президент Һєдєр Əлијевин адынын бəјүк һəрмəтлə чəкилдийи ешидєндə бəјүк ғүрүр вə фəрəһ һиссə кечирдик.

Шєјхүлислам деди ки, биз диндарлар республикамызын ғаршылашдығы проблемлєрин дөвлəт башчысы Һєдєр Əлијевин рəһбєрлији илє тєзликлə һəлл олунчағына дєриндən инаныр вə бу хєјирхəһ ишдə онə дуалар едик.

Сонра Һєдєр Əлијев топлашанлар ғаршысында нитг сөјлəди.

Мүстəгил Азəрбајчан дөвлəтинин Һəјатында чох əламəтдар һалдыр ки, халғымыз дини вə мунасибəтини сəрбєст ифадə едир вə узун иллєрин һəсрəтиндən сонра əлкəмин истəнилən вəтəндашы тамамилə сəрбєст оларағ Ислам əлєминин мүғддєс јєрлєрини зиярəт едє билэр. Сон иллəрдə Азəрбајчандан Һəмин јєрлєри чохлу адам зиярəт етмишдир. Бу, бизим мүстəгиллијимизин вə мөһнəвијатымызын дирчəлмєс рəмзийдир. Бу ил дə беш јүз нəфəр Азəрбајчан вəтəндашы Мəккəјə вə Мə-

динəјə кетмиш. Кəбəнч, Исламын мүғддєс јєрлєрини зиярəт етмиш, мүсəлманлык борчларыны вєрмиш вə өз арзуларына чатмашдыр. Һəмин шəхслєрин бəјүк бир ғурун инди бурададыр.

Əзиз һачылар, əзиз һəмвəтлєримиз, сиз бу мубарək ишини вə чох кəзэл зиярəтини вə, мүғддєс јєрлєри зиярəт едир мөһнəвијатча даһа да сағлашдығымыз вə јүксəлдийи кəрə тəбрик едирəm, һамынызы чансағлыгы вə хошбəхтлик арзу едирəm.

Ислам бу динə итаəт едєнлєри һəминшə мөһнəви сағлыға, əдалəт, дүзлүјə, бүтүн мүсəбəт кєјфијəтлєри өзүндə топламаға дəвəт едир. Мүғддєс китабымыз Ғур'ани-Кəримин ајлєри, суралєри вə бүтүн јазыларынын һамысы Ислам əлєминин нə гөдєр бəјүк мөһнəви пєнєнсинала малик олдуғуну кəстєрди. Əсрлəрдən-əсрлəрə кечən адəт-ən-ənəлєр Ислам дининин инсанлар үчүн əһəмијəтлє вə зəрури олдуғуну сүбүт едир.

Һєсəз едирəm ки, мүғддєс Ғур'анимыздан вə Ислам дининин тəлблєриндən һəр бир шəхс, һəр бир мүсəлман бəһрлəнчək, чəмијəтдə лəјил јєр тутачағ, Вəтəннə, халғына, инсанлара кəрəкти хидмəт едчək вə шүбһəсиз ки, арзуларынын һамысына чатчағдыр.

Буна кəрə дə Ислам дүнјасынын мүғддєс јєрлєрини зиярəт едир Азəрбајчана ғайдан сојдашларымызла бу кун кєрүшкєн фүрсəтдən

истиғадə едєрək бүтүн вəтəндашларымызла, Азəрбајчандағы бүтүн мүсəлманлара бир даһа мубарикəт едирəm ки, бу əхлағи нормалара, адəт-ən-ənəлєрə һəр кəs рияјəт вə һəрмəт етсин, онə сағит олсун.

Əн чəтин дөвлəрдə бу, һəмин адамлары һифз едчək, онлары ғорујачағ, һəр бир инсан хошбəхтлик бəхш едчəkдир. Анчағ бунлара һəгигəтєн сийд үрəkдən рияјəт етмөк лəзимдыр. Күман едирəm ки, биз илбєит өз мөһнəви дэјєрлєримиз, адəт-ən-ənəлєримиз ғайғарағ, һəр јєрдə милли, дини ən-ənəлєримиз бєргєрар едєрək əлкəмиздə, чəмијəтимиздə буна һайл ола билчəјик. Əминəm ки, дин хадимлєри дə, мөһминлєр дə, о чүмлөдən Һəчч зиярəтлєдєн шəхслєр дə бу мөсəлэлəрдə фəал иштиракчы олачағ, халғымызын мөһнəви чəһддєн сағлшмасына, јүксəлмєсинə, мөтинлəшмєсинə өз сөјлєрини кəстєрчєклєр.

Бу, бизим үчүн чох лəзимдыр. Чүнки билирсиниз ки, Азəрбајчан артығ јєдди илдири Ермєнистан тəрəфиндən тəчавүз мəруз ғалмышдыр. Бунун нəтичєсиндə Азəрбајчана бəјүк фəлакəтлєр үз вєрмиш, чохлу иткилєримиз олмушдур. Шəһид оланларымыз вардыр. Əразимизни, торпағларымызын тəхминən 20 ғанзє Ермєнистан сийлаһлы ғуьвəлєри тəрəфиндən ишғал олунубдур. Елимизин-обамызын о кəзэл јєрлєриндən вəтəндашларымыз дидєркин дүшүмш, дағларымызын ғой-дунда, булағларымызын башында əсрлєр бују јашамыш

сөјдашларымыз гачғын вə кəчкүнə чєвəрилиб, ағыр шəрайтдə јашајырлар.

Иғтисадијатымызда, социал Һəјатымызда чəтинликлєримиз вар. Бунлар һəм мубарикəт, һəм дə бир системдən башға системə кечилдє əлағадардыр. Јəни чəмијəтимиз, əлкəмиз, халғымыз өз тарихинин чəтєн мəрһələсини јашајыр. Бєлє бир дөврдə һəр кəs кəрək чалышсын ки, чəмијəтə, əлкəјə мүмкүн гөдєр чох фəјда вєрсин. Əз ғоншусуну да, һəмкырыны да, достуну вə ғардашыны да бу ишə чəлб етсин. Динə хидмəт едєн, Һəчч зиярəтлєт етмиш адамлар, Ислама һəгигəтєн сағит олан инсанлар бу бахымдан нүмунə оларағ чəмијəтимиздə мөһнəви сағлыгы тəмин етмєлидирлєр.

Һєсəз едирəm ки, инди чəмијəтимиздə бєлє мүсəбəт һаллар əксəрийјəт тəшкил едир. Мөнфи һаллар аз олса да, анчағ вардыр. Бу мөнфи һаллар чəмијəтимизин үмүми муһитинə, əһвал-руһијəсинə бəзэн чох зəрэр вурур. Бунларын ғаршысына алмағ лəзимдыр. Күман едирəm ки, дин хадимлєримиз бу сəһдє индєн сонра да өз фəалијəтлєрини артырачағлар.

Дин хадимлєримиз, Һəччə кетмиш адамларымыз кəрək халғымызы, хусусən кəнчлєримиз Вəтəнə сəдəғəт, вəтəнпəрвєрлик руһунда тəрбијə етсинлєр, онлары Вəтəни ғорумағ үчүн һазырласылар. Инди буна чох бəјүк єһтијаж вардыр. Чүнки иғтисади-социал чəтинликлєр инсанлары бəзэн јолундан чыхар-

дыр, чашбаш ғойур, мөнфи тəсирлєр алтына салыр. Буна кəрə дə мөһнəвијатча сағ инсанлар, динə хидмəт едєн адамлар. Ислам дининин һəр бир шəхс үчүн, һəр бир фəрд үчүн нə гөдєр кəзэл тəһфə вєрдијини аялатмалы, онлары мөһнəви сағлыға дəвəт етмєли вə буна һайл олмалыдырлар. Бу, инди бизə чох лəзимдыр.

Тəəссуф олсун ки, Исламын тəблиғиндə, дини тəблиғиндə бəзэн єјнитилєр јол вєрилир. Мөн бу кун бурада, дин хадимлєринин, Һəччə кетмиш адамларын ғаршысында бу сөзлєри дөмөји зəрури һєсəб едирəm. Динимиздən бəзэн сун-истиғадə, өз мөсəдлєри үчүн истиғадə етмөк истəјєнлєр дə вар. Ислам дининдən бəзэн əлкəмиздə сабитлији позмағ, араны ғаршыдырмағ, инсанлары бир-бири илє вурүшдурмағ, онлары ғаршы-ғаршыја ғоймағ үчүн истиғадə етмөк истəјєнлєр дə вардыр. Бəзэн ичəримиздə тəхрибат салмағ истəјєнлєр дə вар. Ислам дини Азəрбајчан Республикасынын динидир. Республикамызда јашајан əһалинин əксəрийјəти Ислам дининə етиғад едир. Анчағ бу дин бирдир вə ону парчаламағ олмаз. Ајры-ајры адамлар диндən истиғадə етмөјə чалышмамыздыр. Дин вəситєсилə бизим əлкəјə һарадансə кəнардан киминсə тəсир етмєсинə јол вєрмөк олмаз.

Диндən анчағ хєјирхəһлығ, инсанларын ағыр вəзирјəтдən чыхармағ, онлары мөһнəви сағлыға јанəлтмөк үчүн истиғадə етмөк лəзимдыр. Башға мөсəдлєр үчүн јох. Тəəссуф ки, бєлє һаллар вар. Əкєр бєлє һаллар олмасајды, мөн буну дөмөздим. Буна кəрə дə күман едирəm ки, һамымыз чалышмалыығ чəмијəтимиздə һəр кəs өз јєрини тутсун, өз иши илє мəшғул олсун вə онлар да чалышсынлар ки, бирлик, бəрбєрлик, милли һəмрəјлик вə вəтəндаш һəмрəјлији јарансын. Күман едирəm ки, биз буна һайл отачағы.

Сон иллəрдə, республикамызын ағыр дөврүндə Ермєнистанын тəчавүзү илє јанашы, əлкəмизни дахитдən парчаламағ, Азəрбајчаны дағытмағ чəһдлєри дə олудур. Бунлары сиз билирсиниз. А.җ.лаһа шүкүр олсун ки, Аллаһын кəмөји илє биз бунларын ғаршысыны алмыштыр. (Арды 2-чи сəһифəдə)



Натигләр Мәккә вә Мәдинәнин мугәддәс јерлерини зиярәт едәркән мустәғни Азәрбајҗанын дәвләт башчысы Һејдәр Әлиевини дүнјада на гәдәр бөјүк нүфуза малик олдуғуну бир даһа һисс едәндә дәрин гүрүр һисси кечирдикләриндән данышдылар, һәр јердә Һејдәр Әлиевини ады чәкиләндә онлара хүсуси дигәт кестеријдәлини вурғуладылар. Ыхшыш едәнләр Азәрбајҗаны бејнәхалат аләмдә танытдығына кәрә вә Ислам дүнјасынын мугәддәс јерләрини зиярәт етмәләри үчүн онлара шәрәят јаратдығына кәрә дәвләт башчысына өз тәшәккүрләрини билдирдиләр.

Еһсан мәрәсиминин сонунда шәһидиләримизин руһуна фатиһә верилди.

Азәрбајҗан